

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ

Від стародавніх часів до XVII століття

Київ,
ОВК,
2021

УДК 340.12''05/16''

I-90

Рецензія кафедри теорії та історії держави і права
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ від 17.11.2020 р.

Авторський колектив:

Журавльов Дмитро Володимирович, доктор юридичних наук,
професор, заслужений юрист України,

Коротюк Оксана Вікторівна, доктор юридичних наук,
приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу,

Лавринович Олександр Володимирович, кандидат юридичних наук,
доцент, Міністр юстиції України 2002 – 2005, 2006 – 2007, 2010 – 2013 рр.,

Фоменко Андрій Євгенович, кандидат юридичних наук, доцент, полковник поліції,
ректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,

Чижмарь Юрій Васильович, доктор юридичних наук, доцент,
академік Академії політичних наук,

Юнін Олександр Сергійович, доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки, підполковник поліції, директор
Науково-навчального інституту заочного навчання та підвищення кваліфікації
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

I-90 Історія політичних і правових вчень: від стародавніх часів до XVII століття
/ Д. В. Журавльов, О. В. Коротюк, О. В. Лавринович та ін. – К. : ОБК, 2021. – 238 с.

ISBN 978-617-7159-91-8

У книзі представлені основні політико-правові концепції і вчення про державу і право від стародавніх часів до XVII століття. Зокрема, авторами розкриті особливості політико-правових поглядів давньосхідних цивілізацій, концепцій античного світу, представлені ідеї раннього християнства, вчення про державу і право епохи Середньовіччя, мусульманські вчення середніх віків, політичні і правові ідеї Київської Русі, політико-правові ідеї епохи відродження і реформації, утопічні концепції XVI – XVII століть. Викладення змісту зазначених учень здійснюється авторами з посиланнями на першоджерела.

Видання розраховане на практикуючих юристів, науковців, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, а також може бути корисним усім, хто цікавиться історією політичних і правових учень.

Усі права захищені.

Без письмового дозволу видавництва забороняється відтворення цієї книги повністю або частково будь-якими способами та в будь-якій формі, у тому числі в мережі Інтернет.

© Колектив авторів, 2021

© ОБК, 2021

ISBN 978-617-7159-91-8

ЗМІСТ

I. ПРАВО І ДЕРЖАВА У ВЧЕННЯХ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ.....	5
§1. Виникнення політичних і правових концепцій давньосхідних цивілізацій.....	5
§2. Політико-правові погляди стародавньої Індії: брахманізм і буддизм.	13
§3. Вчення про державу і право у стародавньому Китаї.....	22
II. ПОЛІТИЧНІ І ПРАВОВІ КОНЦЕПЦІЇ АНТИЧНОГО СВІТУ.....	35
§1. Погляди на державу і право у стародавній Греції.....	35
§2. Політико-правові погляди Стародавнього Риму.....	62
III. ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ІДЕЇ РАНЬОГО ХРИСТИЯНСТВА.....	85
IV. ВЧЕННЯ ПРО ДЕРЖАВУ І ПРАВО ЕПОХИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ.....	96
§1. Політико-правова концепція Іоанна Солсберійського.	96
§2. Політичні і правові погляди Фоми Аквінського	104
§3. Держава і право у вченні Данте Аліг'єрі	116
§4. Політико-правове вчення Марсилія Падуанського.....	123
V. МУСУЛЬМАНСЬКІ ВЧЕННЯ СЕРЕДНІХ ВІКІВ.	135
§1. Релігійно-правові ідеї мусульманства	135
§2. Політико-правові погляди Аль-Фарабі.	141
§3. Філософія Авіценни.....	144
§4. Розробки Ібн Хальдуна.....	148

VI. ПОЛІТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ІДЕЇ У КИЇВСЬКІЙ РУСІ.	152
§1. Слово про закон і благодать.	152
§2. Політичні та релігійні настанови в «Ізборниках» Святослава.....	156
§3. Повість временних літ.	161
§4. Повчання Володимира Мономаха	165
§5. Руська Правда.....	168
§6. Слово о полку Ігоревім.....	173
§7. Моління Даніїла Заточника.	175
VII. ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ІДЕЇ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ І РЕФОРМАЦІЇ.....	178
§1. Вчення Ніколо Макіавеллі.....	178
§2. Релігійно-правові ідеї Мартіна Лютера.	190
§3. Концепція Жана Кальвіна.....	198
§4. Політичні і правові погляди Жана Бодена.	214
VIII. УТОПІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ XVI – XVII СТОЛІТЬ.	225
§1. Утопія Томаса Мора.....	225
§2. Місто Сонця Томазо Кампанелла.	234

Науково-практичне видання

Авторський колектив:

Журавльов Дмитро Володимирович, доктор юридичних наук,
професор, заслужений юрист України,

Коротюк Оксана Вікторівна, доктор юридичних наук,
приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу,

Лавринович Олександр Володимирович, кандидат юридичних наук,
доцент, Міністр юстиції України 2002 – 2005, 2006 – 2007, 2010 – 2013 рр.,

Фоменко Андрій Євгенович, кандидат юридичних наук, доцент, полковник поліції,
ректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,

Чижмарь Юрій Васильович, доктор юридичних наук, доцент,
академік Академії політичних наук,

Юнін Олександр Сергійович, доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки, підполковник поліції,
директор Науково-навчального інституту заочного навчання та підвищення
кваліфікації Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Історія політичних і правових вчень
Від стародавніх часів до XVII століття

Оригінал-макет виготовлено Видавництвом «ОВК».
Комп'ютерна верстка - Л. М. Менчинська.

Підписано до друку 07.10.2020 р. Формат 60 x 90 1/16.
Папір газетний. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 14,87. Обл.-вид. арк. 15,95.
Тираж 1000 прим. Зам. № 226-10. Ціна договірна.

Видавництво «ОВК»

04212, м. Київ, вул. Зої Гайдай, буд. 5,
тел. 044-428-01-74, e-mail: office@owk.com.ua,
сайт: <http://owk.com.ua>

(Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4570 від 17.06.2013 року)

Віддруковано

на власних потужностях видавництва.
Типографія Видавництва «ОВК»:
04074, м. Київ, вул. Коноплянська, 16 Б.